

Viu l'estiu a pagès!

Un grup reduït de nens conviuran durant una setmana en una masia de Susqueda i descobriran com es viu en un entorn rural

RAQUEL FONT | ACTUALITZADA EL 11/07/2015 00:01

Cavalls, burros, ponis, conills, gallines, gossos, gats, la Judith i el Xavi, les seves filles - l'Emma, de 3 anys, i l'Esther, de 22- i l'àvia Maria. Ells són normalment els habitants de l'antiga rectoria de Sant Martí Sacalm, però aquest estiu han decidit ampliar la família per compartir amb un petit grup de nens i nenes el que per a ells és i ha sigut la vida a pagès.

Per als nanos que participaran d'aquesta experiència és com anar de colònies durant una setmana, de diumenge a dissabte, però en realitat és molt més que això. Els infants tindran l'oportunitat de viure una experiència única, integrant-se en la dinàmica d'una masia, en el seu dia a dia, tenint cura de l'hort i dels animals i, a més, podran conèixer l'entorn mentre descobreixen antigues coves, petjades i caus dels animals, construeixen cabanes i, fins i tot, aprenen supervivència al bosc.

El Saül és un nen de 10 anys. Viu a Amposta. Els esports com el futbol i el bàsquet no li diuen res. El que més li agrada és el contacte amb la natura i per això fa marxas de muntanya. Diu que des dels 6 anys té molt clar que vol ser pastor. És per això que els seus pares sempre que poden s'escapen al Pirineu i aquest estiu li han proposat que fes alguna activitat en un entorn natural, on el Saül pogués experimentar o almenys veure de força a prop la seva gran il·lusió.

No tots els nens que participaran en aquestes estades a pagès són com el Saül, esclar, però cada vegada més "la gent busca unes vivències diferents, no tant d'esport, com fan a la majoria de casals, sinó en un entorn natural on poder fomentar valors com el de saber compartir", assegura Judith Ramírez, impulsora i coordinadora d'aquest projecte de l'associació Etnobotànica Rusticana, l'entitat sense ànim de lucre que presideix i que té per objectiu fomentar la cultura etnobotànica de Catalunya i el món rural. "Volem que aquesta experiència -afegeix la Judith- serveixi també per fer un reconeixement a oficis, a vegades menystinguts, com les trementinaires, els carboners, els pagesos, els ramaders... donant-los a conèixer i explicant la importància que han tingut al llarg de la història".

De fet, la Judith és eugassera, igual que el Guillem Duarte, monitor de lleure i company de la Judith en aquesta aventura. Tots dos van aprendre l'ofici a l'Escola de Pastors de Catalunya i no es poden estar de transmetre aquesta passió seva als més joves, tot i que asseguren que no els interessa tant que aprenguin a muntar sinó més aviat "que entenguin el comportament i el llenguatge del cavall i que s'hi sàpiguen relacionar".

Intercanvi

Les estades a pagès es faran en grups reduïts de nens i nenes d'edats similars que es mouran entre els 6 i els 16 anys. Com a molt n'hi participaran 10 per setmana i dues de les places estaran reservades per a nens amb risc d'exclusió social i per a intercanvis, com per exemple el que ja han acordat amb una família que pagarà l'estada de la filla proporcionant els àpats a través del servei de càtering que té com a negoci la mare. Les estades valen 300 € per setmana però "si algú no ho pot pagar -diu la Judith-, que no se n'estigui perquè segur que es pot trobar una solució".

I és que el projecte va sorgir arran d'una experiència d'intercanvi amb els nois i noies del cau de Blanes. "Els podien acampar i fer servir els serveis de casa nostra i a canvi ens ajudaven amb les feines de la masia com treure fems, trasplantar arbres, desmuntar

galliners... coses per a les quals ens faltaven mans", explica. De fet, no era la primera vegada que acollien algú a casa seva. Ja ho havien provat amb adults a través de Helpers, una xarxa mundial d'intercanvis amb persones que ajuden a les granges a canvi d'allotjament, ja sigui per anar de vacances, perquè volen aprendre o, fins i tot, perquè ho han convertit en un estil de vida. "Ara bé, amb nens és molt més agraït", aclareix.

Motivació

Sant Martí Sacalm és un veïnat del municipi de Susqueda, a la comarca de la Selva. Només hi ha quatre masies en un paratge que es desplega entre els cingles de Collsacabra, les Guïlleries i el pantà. Una d'aquestes masies és a l'antiga rectoria, que data de l'any 1100 i que pertany al bisbat de Vic. A poc a poc la Judith i el Xavi la van rehabilitant però no per convertir-la en una casa de colònies sinó que volen que continuï sent una masia de les de sempre. Per a l'ocasió han adaptat una habitació força gran al pis de dalt amb una desena de llits perquè els nens puguin dormir tots junts. La casa té, a més, set habitacions, algunes de les quals les fan servir per allotjar visitants adults, com ara algun pare que es vulgui quedar per acompanyar els seus fills uns dies si necessiten fer un procés d'adaptació. La Judith també sempre els brinda la possibilitat d'anar abans a Sant Martí Sacalm a conèixer la família i veure la casa, la qual cosa "dóna molta tranquil·litat als pares".

Això és el que van fer la família del Toni i el Quim abans d'acabar de decidir-se i els va encantar. "Fins i tot jo hi aniria -diu la Cristina, la seva mare-. Els nens ja em proposen de quedar-s'hi més temps, si l'experiència s'ho val". Aquests dos germans de Lloret de Mar tenen 16 i 13 anys, respectivament, i normalment passen l'estiu entre casa seva i la platja. "Ja són grans i costa motivar-los a fer alguna activitat nova. Em fa molta il·lusió que surti d'ells voler fer una cosa així -afegeix la Cristina-. A Sant Martí Sacalm aprendran coses noves i, a més, no tindran mòbils, ordinadors ni tele".

Quan la Jana (9 anys) va saber que farien formatge, sabó, ceràmica, cabanes... i que podria descobrir els camins i els amagatalls de bandolers, ho va tenir clar. És la primera vegada que marxa sola de colònies a l'estiu i, per això, els pares buscaven alguna cosa menys massificada i diferent. "Nosaltres vivim al Montseny en una casa de turisme rural i ens va semblar que amb una experiència així podria valorar tot el que té a casa i en el dia a dia a vegades costa d'apreciar", explica la seva mare, l'Anna.

Segons la Judith, l'experiència és apte per a "qualsevol nen que vulgui tenir un contacte amb la natura i concretament amb la pagesia".

Projecte de vida

El 2009, quan la crisi va començar a fer estralls, la Judith Ramírez va haver de tancar la immobiliària que tenia a Lloret de Mar. Sempre havia treballat en el sector serveis i sentia que havia de fer un canvi de vida, quan li va sorgir l'oportunitat d'entrar a l'Escola de Pastors de Catalunya amb el seu germà, que també havia perdut la feina. Allà hi va aprendre a fer d'eugassera i va poder estar-se a casa d'un ramader per viure de primera mà l'ofici. Aquesta és l'oportunitat que ella també vol brindar ara als més joves.

Les remeieres

A més de les estades a pagès, un altre dels projectes de l'associació Rusticana és *Les remeieres*, gràcies al qual fan activitats d'investigació i recerca d'etnobotànica, que és l'estudi de la relació entre les plantes i les persones, no des d'un vessant científic sinó cultural. "L'exemple més significatiu d'etnobotànica, sobretot a l'entorn rural, és l'ús de les plantes com a medicina", explica la Judith, però també ho són l'ús alimentari i ornamental.